

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ
за результатами соціологічного дослідження
«ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»,
перший (бакалаврський) рівень освіти)»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РЕСПОНДЕНТІВ/-ОК

Соціологічне дослідження «Якість навчання за освітньо-професійною програмою «Клінічна психологія»» було проведено у грудні 2024-го – лютому 2024-го року.

Дослідження включало такі етапи:

- польовий етап (збір даних) (січень 2025),
- аналіз даних (лютий 2025),
- підготовку підсумкового аналітичного ілюстрованого звіту (березень 2025).

У дослідженні застосовувалася методика напівстандартизованого онлайн-опитування (форма складалася з 28 запитань). Опитування відбувалося на анонімній основі. Вибіркова сукупність як така не формувалася: посилання на електронну форму було розіслано через корпоративну пошту усім здобувачам освіти, які навчаються в рамках освітньої програми «Клінічна психологія» (перший (бакалаврський) рівень освіти).

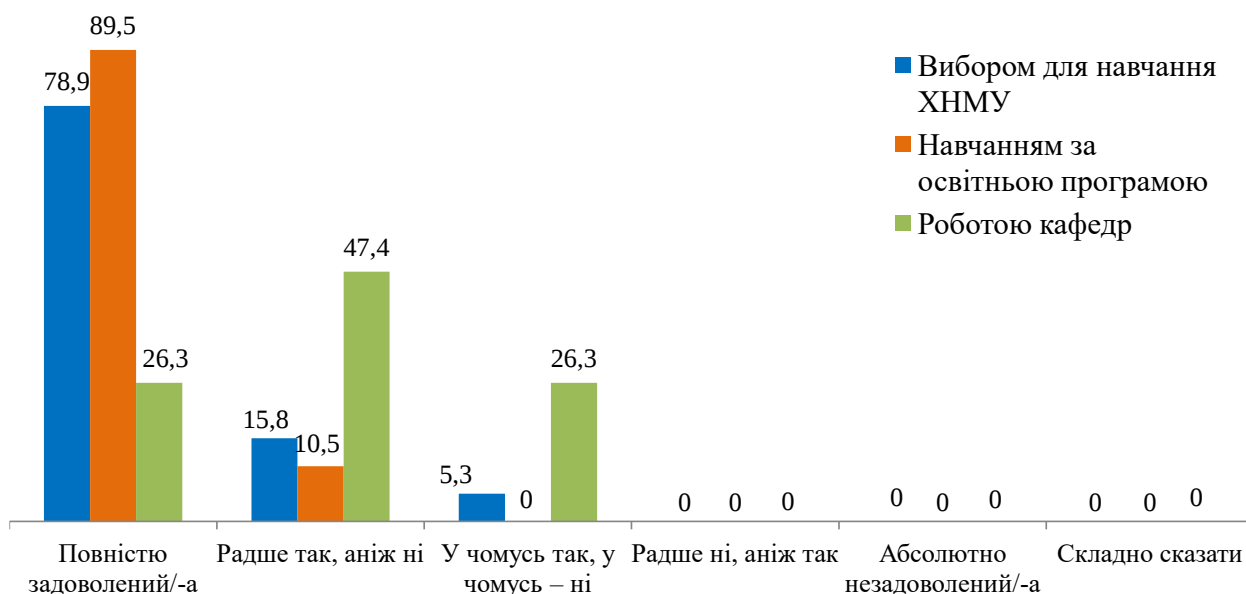
У підсумку в дослідженні взяло участь 19 респондентів/-ок, що складає 79,2 % від загальної кількості здобувачів/-ок ОП «Клінічна психологія». Розподіл за роками навчання: усі опитані навчаються на 1-му курсі, оскільки тільки в цьому навчальному році був відкритий набір на цю освітню програму.

Отримані в ході опитування дані представлені візуально за допомогою 11 діаграм.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Перші питання опитування спрямовані на визначення рівня задоволеності студентів/-ок від вибору для навчання університету (ХНМУ), певної освітньої програми («Клінічна психологія») та задоволення від роботи кафедр університету (рис. 1). Задоволених (повністю або радше задоволених)

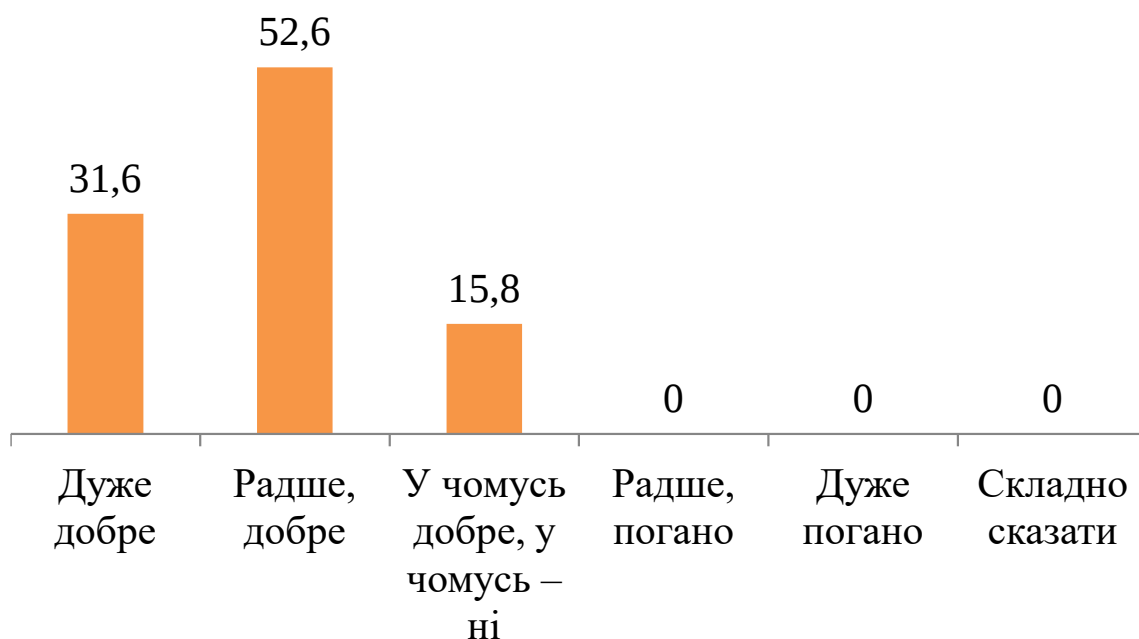
вибором університету, освітньої програми та роботою кафедр була переважна більшість (94,7 %, 100 % та 73,7 % відповідно).

Рис. 1. Задоволеність вибором для навчанням ХНМУ, навчанням за освітньою програмою та роботою кафедр (%)

Очікування від ХНМУ повністю співпали з реальністю або радше співпали для 84,2 % респондентів/-ок. Здобувачів/-ок, очікування яких абсолютно не співпали чи радше не співпали, не було. Варіант «У чомусь так, у чомусь – ні» обрали 10,5 %. Не змогли відповісти на питання 5,3 % опитаних.

Більшість студентів/-ок (84,2 %) позитивно оцінюють якість освітнього процесу в університеті (див. рис. 2). Ще 15,8 % респондентів/-ок зайняли серединну позицію. Таких, які негативно оцінюють якість освітньої програми загалом, виявлено не було.

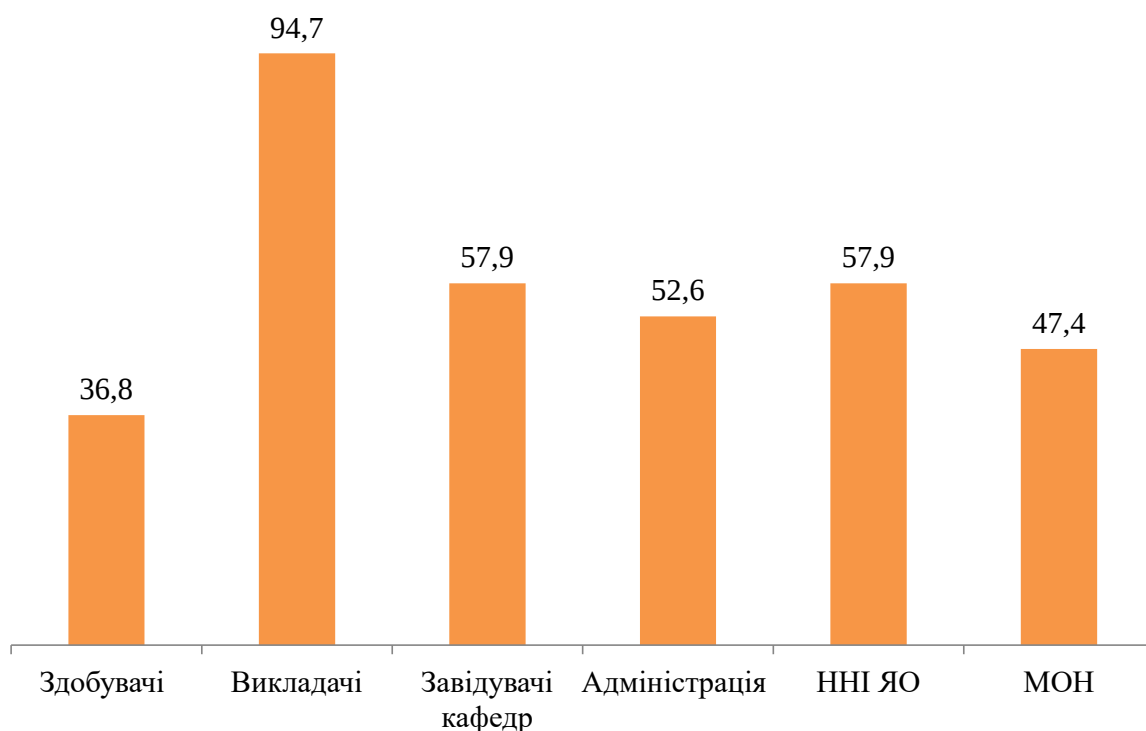

Рис. 2. Сприйняття освітнього процесу (%)

Необхідно зазначити, що переважна більшість опитаних (84,2 %) погоджується з тим, що освітній процес в університеті враховує світовий науковий досвід на високому та достатньому рівнях, а також 73,7 % вважають, що освітнє середовище ХНМУ задовольняє їхні наукові та освітні інтереси.

На рис. 3 відображені результати розподілу думок здобувачів/-ок щодо «агентів впливу» на якість освіти. Аналіз показує, що відповідальність за якість освіти здобувачі/-ки цієї освітньої програми покладають насамперед на викладачів (94,7 % відповіли, що саме викладацький склад впливає на забезпечення якості освіти повною мірою). Більше половини опитаних вважають, що завідувачі кафедр (57,9 %), Навчально-науковий інститут якості освіти (57,9 %), а також адміністрація університету (52,6 %) впливають на якість освіти. Міністерство освіти і науки України посідає «в рейтингу» четверту позицію із результатами 47,4 %.

Найменший відсоток опитаних, 36,8 %, вважають здобувачів відповідальними за якість освіти.

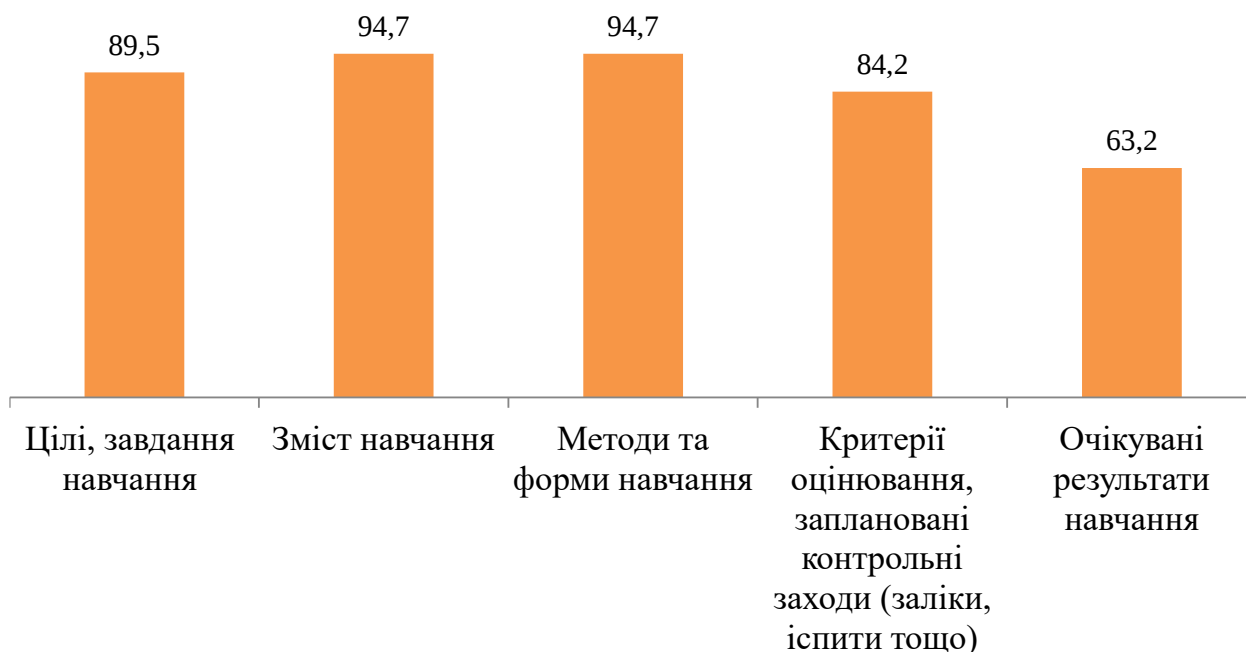

Рис. 3. Вплив «повною мірою» на якість освіти (%)

Щодо рівня розповсюдження інформації про різні аспекти освітнього процесу, загалом переважна більшість опитаних підтвердили свою поінформованість (див. рис. 4). Рівень поінформованості про методи / форми та зміст навчання був найбільшим (поінформованість з цими аспектами зазначили 94,7 % респонденток/-ів).

Поінформованість про цілі та завдання навчання (89,5 %), критерії оцінювання (84,2 %) також є високим.

А найменший відсоток поінформованих (який тим не менш, склав більшість серед опитаних), 63,2 %, стосувався поінформованості про очікувані результати навчання.

Рис. 4. Поінформованість до початку навчання (%)

Більшість опитаних (89,4 %) повністю задоволені або радше задоволені своїм рівнем поінформованості; незадоволених не виявилось, радше незадоволених було 5,3 %. Ще 5,3 % обрали серединний варіант «У чомусь так, у чомусь – ні», а 2,4 % утруднились із відповіддю.

Наступний блок запитань стосувався оцінки особливостей проведення занять. Серед найбільш розповсюджених методів та форм навчання, що використовуються викладачами під час практичних занять (див. рис. 5), були такі: «розповідь, пояснення» (100 %), «реферати, доповіді, повідомлення» (94,7 %), «демонстрація презентації» (94,7 %), «обговорення» (89,5 %), «тести» (84,2 %), «усне опитування» (84,2 %) та «бесіда» (84,2 %). Розповсюджений також і такий метод, як «дискусії» (73,7 %).

Такі методи, як «письмові творчі роботи» (47,4 %), рольові ділові ігри (36,8 %) та «самостійна робота з навчальним матеріалом» (36,8 %) були згадані менше, ніж половиною опитаних.

З великою вірогідністю можна припустити, що доволі рідко використовується метод «письмові контрольні роботи» (0 %). Що стосується симуляційного обладнання (0 %), скоріш за все, цей метод і не передбачений в рамках цієї освітньої програми.

Рис. 5. Методи і форми, що викладачі найчастіше використовують на практичних заняттях (%)

Усі опитані, 100 %, вважають застосовані методи і форми ефективними та відповідними освітній програмі, також 89,5 % опитаних вважають застосовані форми і методи викладання сучасними та інноваційними. Неефективними та не відповідними освітній програмі ці методи не вважає ніхто, а несучасними їх вважають 5,3 % респондентів/-ок.

Щодо впливу на те, яким чином проходять заняття, 31,6 % опитаних зазначили, що вони мають на методи та форму проведення занять обмежений вплив; таких, хто вважав би свій вплив суттєвим, не виявилось; 15,8 % респондентів/-ок вважають, що такого впливу не мають, а трохи більше половини, 52,6 % не змогли надати однозначну відповідь.

Більше половини здобувачів та здобувачок, а саме, 57,9 % респондентів/-ок висловлювали викладачам та/або представникам адміністрації зауваження та пропозиції щодо оновлення освітніх програм зі спеціальності. Серед тих, хто висловлював пропозиції, 45,5 % вважають, що їхні поради були враховані.

Студенти позитивно оцінили власні можливості оперативно проконсультуватися з викладачами з будь-яких питань, пов'язаних з навчанням (див. рис. 6).

Рис. 6. Наявність можливості оперативно проконсультуватися з викладачами щодо навчання (%)

Переважна більшість, а саме, 89,5 % опитаних, вважають, що таку можливість їм надають переважна більшість викладачів, 10,5 % вказують на те, що таку можливість надають окремі викладачі. Про відсутність такої можливості не повідомив ніхто.

Оцінюючи ставлення викладачів до студентів, більшість опитаних (73,7 %) вказують на об'єктивність та неупередженість педагогів (протилежну думку не розділяє ніхто, проте четверта частина опитаних, 26,3 %, респондентів/-ок не мають щодо цього певної думки). Більшість здобувачів/-ок, 73,7 %, вказали, що мають вільний доступ до інформації щодо критеріїв оцінювання.

Серед запитань було оцінити за п'ятибальною шкалою різні аспекти навчання (див. рис. 7).

Рис. 7. Задоволеність різними аспектами навчання (1 – min, 5 – max)

Результати аналізу показують, що студенти загалом виставляють добрі оцінки (середній бал – 4,1 із 5) із певним коливанням – від 3,7 (так оцінили такий аспект, як «перелік навчальних дисциплін») до 4,3 балів («якість освітньої програми загалом»).

Відкрите запитання анкети стосувалося покращення якості освіти: «Надайте, будь ласка, свої пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ХНМУ» (відповіді надали 5 респонденток/-ів).

Частина відповідей не містили пропозицій (40 %):

«Наразі не маю вагомих пропозицій»;

«Пропозицій поки що немає, але якщо з'являться поговорю зі старостою потоку».

Серед побажань 40 % стосувались осучаснення навчальних матеріалів:

«Хотілося б аби викладачі використовували сучасну наукову базу знань і не транслювали інформацію радянського чи ще старішого зразка. Щоб викладачі оновлювали свої знання, читали сучасні дослідження і не несли в маси антинаукові або застарілі тези. В цілому все добре, але я вважаю неприпустимим те, що деякі теми не оновлювались. Психологія - наука, що стрімко розвивається і змінюється. І за останні 10-20, а то й 5 років були проведені дослідження, які щось спростили, а щось довели. Також хотілося б зауважити на тому, що деякі викладачі з дисциплін не пов'язаних з психологією «діляться» своїми знаннями в цій галузі. Вважаю, що не може, умовно кажучи, філолог щось розповідати про психологію. Або має робити якусь ремарку. Бо саме так і розходяться сумнівної якості психологічні «факти»»;

«Оновлення лекційних матеріалів та позакласний доступ до них студентів».

Ще 20 % стосувались методів викладання:

«Хотілося б менше презентацій на домашнє завдання, бо ми починаємо без душі підходити до виконання. Можливо інші роботи за заміну. Та канікули більше аніж тиждень(».

Здобувачам освіти був запропонований також перелік різних процедур, порядків та діяльностей університету з проханням позначити, з чим саме вони обізнані (див. рис. 8).

Рис. 8. Ознайомленість з порядками, процедурами, діяльністю університету (%)

Респонденти/-ки продемонстрували високий рівень обізнаності майже зі всіма запропонованими пунктами. Найбільша обізнаність була продемонстрована здобувачами/-ми з порядком і умовами вибору студентами вибіркових дисциплін (про це знають 100 % опитаних), із Кодексом академічної доброчесності ХНМУ (100 %), з заходами, які проводить

психологічна служба університету (тренінги, семінари, консультації) (84,2 %), а також із процедурою реагування вишу на порушення академічної доброчесності (78,9 %).

Найменше здобувачі обізнані з порядком оскарження результатів заліків, іспитів (42,1 %) та з порядком перескладання заліків та іспитів (47,4 %).

З інформацією щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, про програми міжнародної академічної мобільності, із процедурою врегулювання конфліктних ситуацій та з тим, що робить університет для гарантування безпеки студентів здобувачі/-ки обізнані на рівні 73,7 %.

Подібне запитання стосувалося і задоволеності студентства порядками, процедурами, підтримкою, забезпеченістю університету (див. рис. 9).

Найбільше респондентки/-ти задоволені рівнем освітньої підтримки з боку викладачів кафедр (89,5 %), можливістю користуватися наданим доступом до міжнародних інформаційних ресурсів (89,5 %), платформами дистанційної освіти університету (78,9 %), процедурою врегулювання конфліктних ситуацій (78,9 %), порядком та умовами вибору студентами вибіркових дисциплін (78,9 %) та рівнем консультативної підтримки з боку деканату (78,9 %).

Найменше здобувачі/-ки задоволені рівнем соціальної підтримки (31,6 %), порядком перескладання іспитів, заліків (42,1 %) та порядком оскарження результатів заліків, іспитів (47,4 %).

Відносно посередньо здобувачі задоволені рівнем матеріально-технічних та інформаційних ресурсів Наукової бібліотеки університету (73,7 %), рівнем матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу (68,4 %), рівнем безпеки перебування в університеті (63,2 %) та рівнем консультативної підтримки з боку кафедр (57,9 %).

Рис. 9. Задоволеність підтримкою, порядками, процедурами, забезпеченістю університету (%)

Заходи, які проводить психологічна служба ХНМУ, відвідували 57,9 % здобувачів, з яких 63,6 % задоволені взаємодією із представниками психологічної служби.

Окремий блок анкети був присвячений можливим конфліктним ситуаціям, які можуть виникати під час навчання. 5,3 % опитаних під час навчання мали конфлікти з викладачами; 21,1 % конфліктували з іншими здобувачами освіти. Про конфлікти з представниками адміністрації не повідомив ніхто.

Респонденти/-ки мали можливість прокоментувати, у чому полягав конфлікт, але змістовних відповідей отримано не було.

Останній блок анкети був присвячений оцінці результативності навчання за обраною освітньою програмою. Одне з питань стосувалося того,

наскільки університету вдалося під час навчання розвинути або покращити м'які навички здобувачів освіти (див. рис. 10).

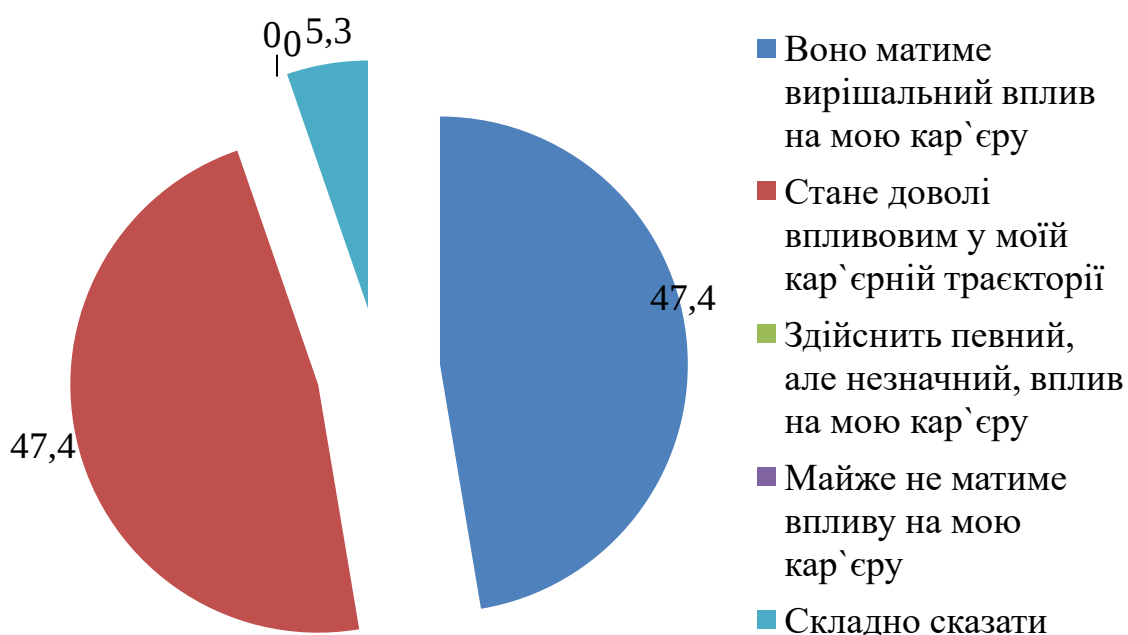

Рис. 10. М'які навички, які університету вдалося розвинути у здобувачів під час навчання (%)

Згідно розподілу відповідей, університет найкраще розвиває комунікабельність (78,9 %), вміння працювати у команді (68,4 %), відповідальність за власні дії (68,4 %), а також емоційний інтелект (57,9 %), ініціативність (57,9 %) та здатність висловлювати та відстоювати власну позицію (57,9 %), тоді як розвитку таких навичок, як «вміння вести за собою» (21,1 %), «активна життєва позиція» (36,8 %), «навички співпереживання» (36,8 %) та «вміння критично мислити» (36,8 %) університет має приділити більше уваги.

Переважна більшість опитаних (84,2 %) задоволені тими компетентностями, що в них розвинув університет. Незадоволених виявлено не було, а варіант відповіді «Складно сказати» обрали 15,8 % здобувачів/-ок, які взяли участь у дослідженні.

Наостанок було поставлене таке запитання: «На Вашу думку, якою мірою навчання за цією освітньої програмою вплине на Вашу подальшу кар'єрну траєкторію?» (див. рис. 11). Студентські «оцінки» є позитивними: 94,8 % вважають, що освітня програма матиме вирішальний вплив чи стане доволі впливовою. 5,3 % утруднились із відповіддю на це запитання.

Рис. 11. Вплив навчання за освітньою програмою на подальшу кар'єрну траєкторію (%)

Натомість тих, хто вважає, що освітня програма майже не матиме впливу на її / його подальшу кар'єру, виявлено не було.

Аналітичний звіт виконала 18.03.2025

Соціолог психологічної
служби ННІ ЯО

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'D' followed by a series of loops and a long horizontal stroke.

Дзюба О.М.